

Welkom op de lunchwebinar

Samenwerking tussen onderzoekscentrum en
Artevelde Academy Gezondheid en Zorg

Webinar noden en behoeften voor
een sterke eerste lijn
4 oktober 2021

WELKOM

contact:

patricia.devriendt@arteveldehs.be

Eerste
webinar van
de reeks

Academische werkplaats Eerste Lijn

Context

« Sense of urgency » in de (inter)nationale zorg- en welzijnsector

Fragmentatie en mismatch vraag/aanbod

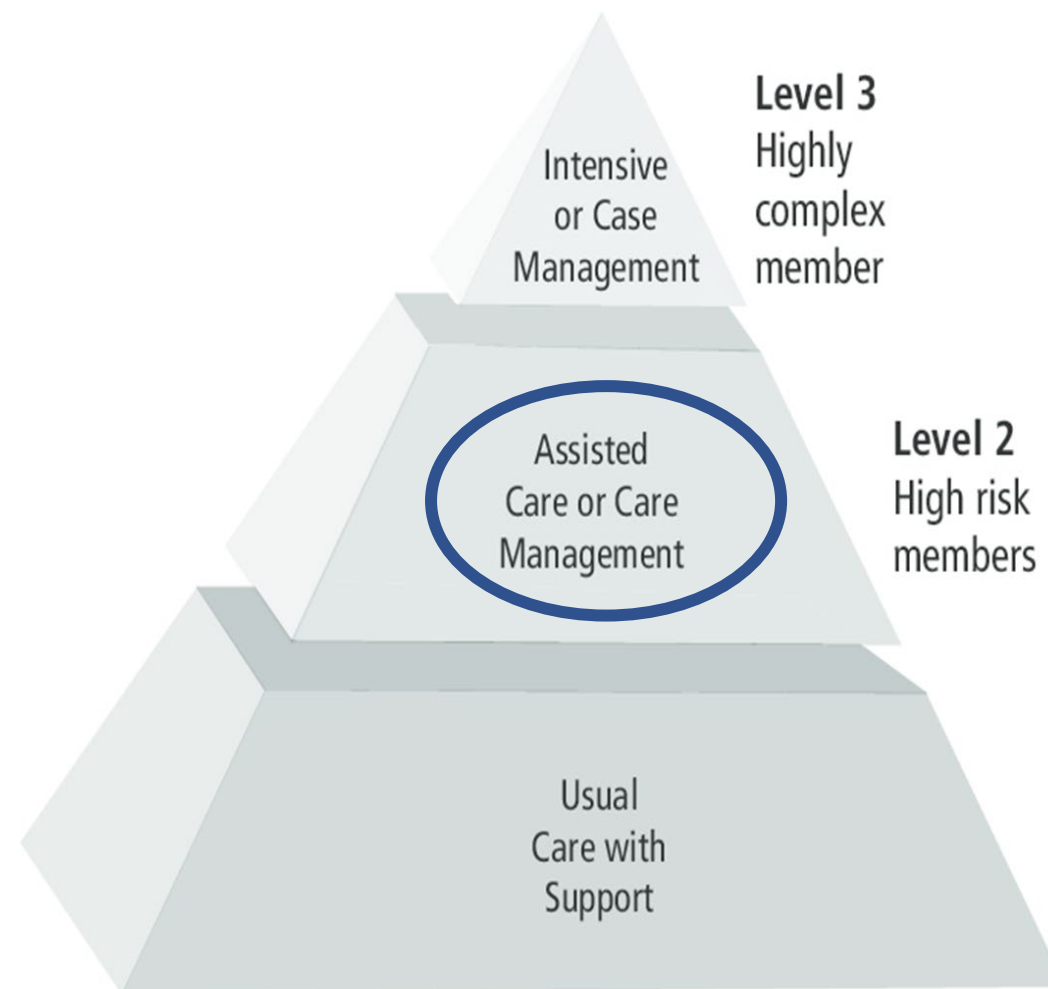

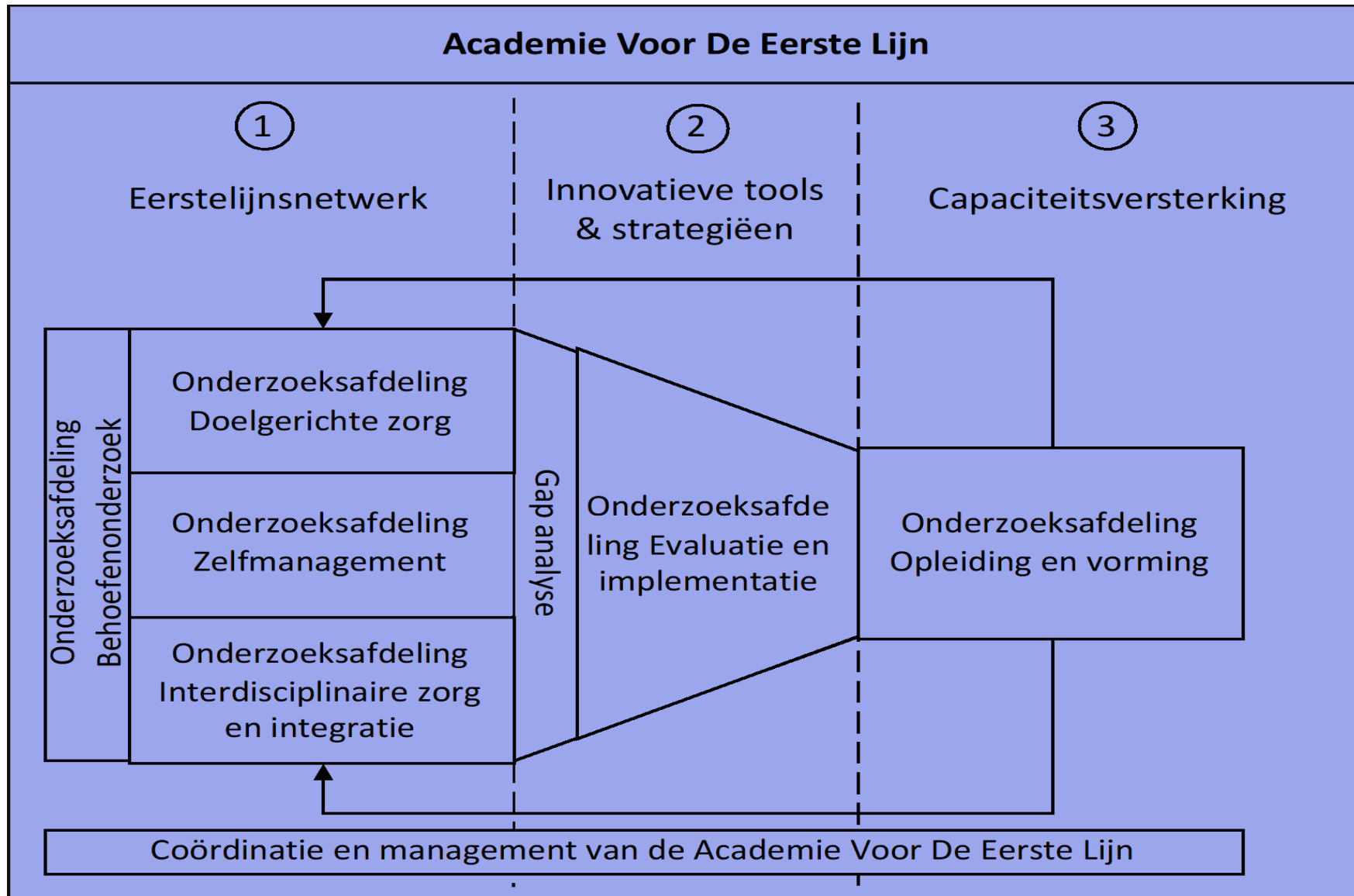
Zesde staatshervorming

Primaire doelstellingen

- Het opbouwen van **een interdisciplinair netwerk** van docenten/lectoren en onderzoekers in de eerste lijn dat state-of-the-art onderwijs en onderzoek afdwingt;
- Het onderzoeken, ontwikkelen, implementeren en evalueren van **innovatieve tools en strategieën** voor proactieve en persoonsgerichte eerstelijnszorg,
- Het **versterken van capaciteit** van **zorgvragers met gemiddeld complexe zorgnood** en formele en informele zorgverleners in de eerstelijnszorg.

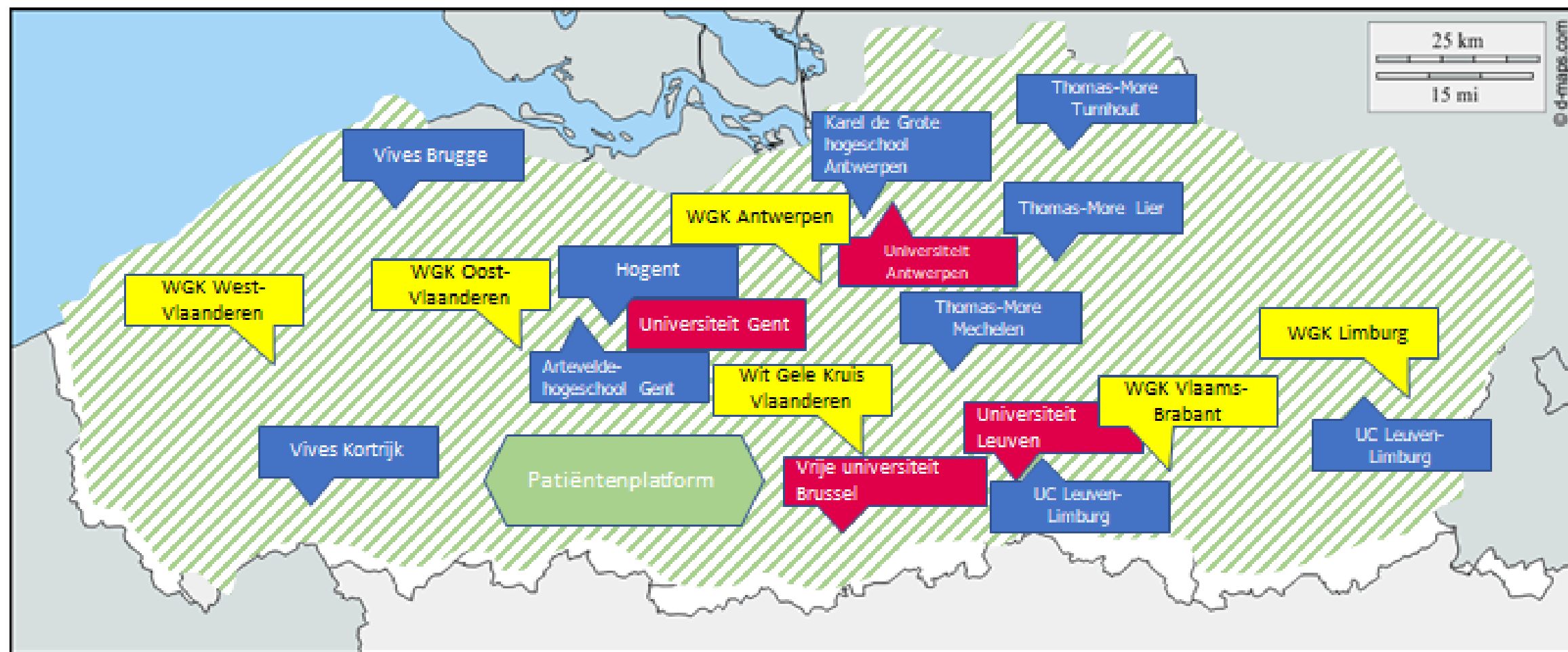

Het Consortium

Het consortium

Wat is er nodig voor een sterke eerste lijn? Waar staan we nu?

Onderzoeksafdeling: behoeftenonderzoek in de Eerstelijnszorg

Dagje Boeykens, Lotte Timmermans, Mustafa Sirimsi, Maja Lopez, Veerle Buffel, Lies Lahousse, Sam Pless, Dominique Van de Velde, Patricia De Vriendt

Sprekers vandaag ...

WP1 is de **kick-off**
Geeft **input aan een theoretisch en praktisch
implementatie framework (WP2)**
Fungeert als **start** voor de volgende **WPs**
Focus is een **scan** van de mate waarin de eerste lijn als
goal-oriented, self-management ondersteunend en
interdisciplinair is
Zowel kwalitatieve als kwantitatieve methoden

Focus 1

Analyse van de noden, voorkeuren, barrières en faciliterende factoren van de personen met een zorg- en ondersteuningsnood en hun mantelzorger

- diepte interviews met dyads (n=32)

Focus 2

Analyse van de noden, voorkeuren, barrières en faciliterende factoren van de zorgverleners

- Survey (n=995)
- focus groepen (n= 6; n=38)

Focus 3

Scan van het opleidingsaanbod

- survey (n=130)

Hoe definiëren de pzoons en mantelzorgers 'goede zorg' en hoe ervaren zij het nu?

*Dagje Boeykens, Lotte Timmermans, Mustafa Sirimsi ,
Maja Lopez , Dominique Van de Velde, Patricia De
Vriendt*

Being human

Als 'mens' behandeld worden: serieus genomen worden, autonoom kunnen zijn

Essential activities

Essentiele activiteiten (waarvoor hulp voorzien is) versus betekenisvolle activiteiten (waarvoor vaak geen tijd is)

Meaningful life

Zoeken naar 'zingeving' in het leven: in activiteiten, in relaties én in relaties met de zorgverleners

Balanced care

Zorg krijgen en verlenen is steeds balans zoeken tussen wat essentieel is en wat betekenisvol is, voor de pzon en mz zelf, maar wordt ook verwacht van de zorgverlener

'Reading a patient'

Men verwacht véél van de zorgverlener: kennis, vaardigheden maar ook intuïtie en begrip zonder dat er woorden nodig zijn

Good care

Aandacht geven, praten en vooral luisteren naar de pzon en mz, oog hebben voor hun doelen, autonomie ondersteunen, ondersteunende omgeving creëren

COACH

Samen doelen exploreren, samen zorgplan ontwikkelen, zorgverlener als gids

COLLABORATE

Samenwerken is het toverwoord: triades: pzon, mz, zorgverlener

COORDINATE

Vraagt goede coördinatie in teams mét pzon en mz in een persoonsgerichte sfeer

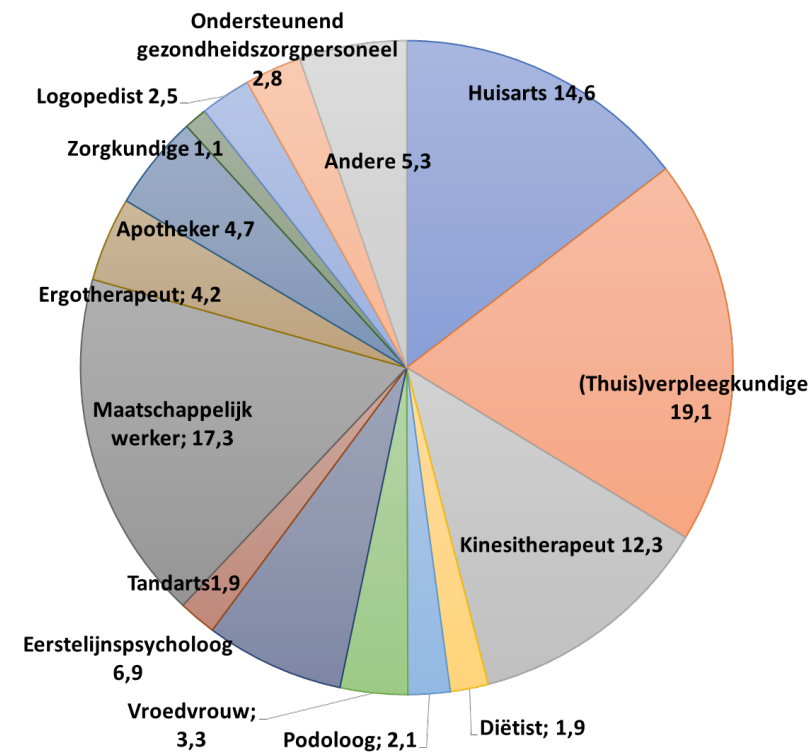
COMMUNICATE

Communicatie is de way to go

En wat is de stand van zaken?

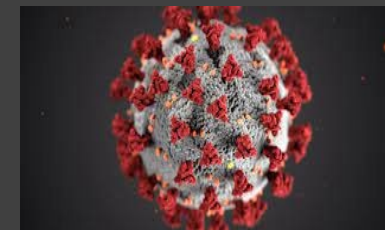
Veerle Buffel, Mustafa Sirimsi, Lies Lahousse, Maja Lopez Hartmann, Dominique Van de Velde, Patricia De Vriendt

Resultaten survey

- Respondenten (n=995)

De BPS-schaal

- Schaal die het BIO-Psycho-Sociaal werken van de professional in kaart brengt in 5 subschalen:
 - Gebruik maken van de expertise van de cliënt (cliëntgericht werken en doelen bepalen)
 - **Samenwerking** met ander disciplines (binnen en buiten de organisatie)
 - **Assessment en rapportage** (EPD, gebruik van testen,...)
 - Gebruik maken van professionele kennis (**evidentie versus buikgevoel**)
 - Samenwerken met de **omgeving** (familie, proxies,...)
- Score op 5 per subschaal: een score van 5 is het maximum en dit veronderstelt perfect BPS werken.

RESEARCH ARTICLE

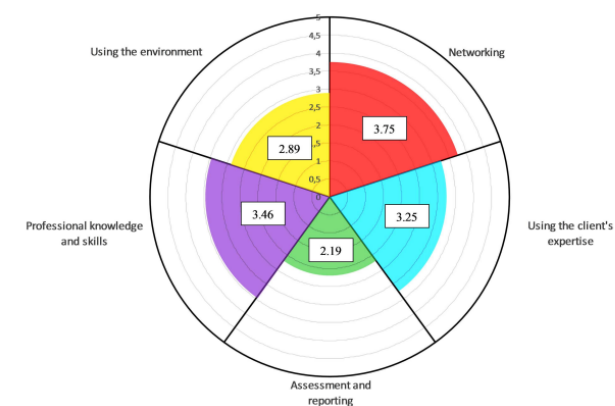
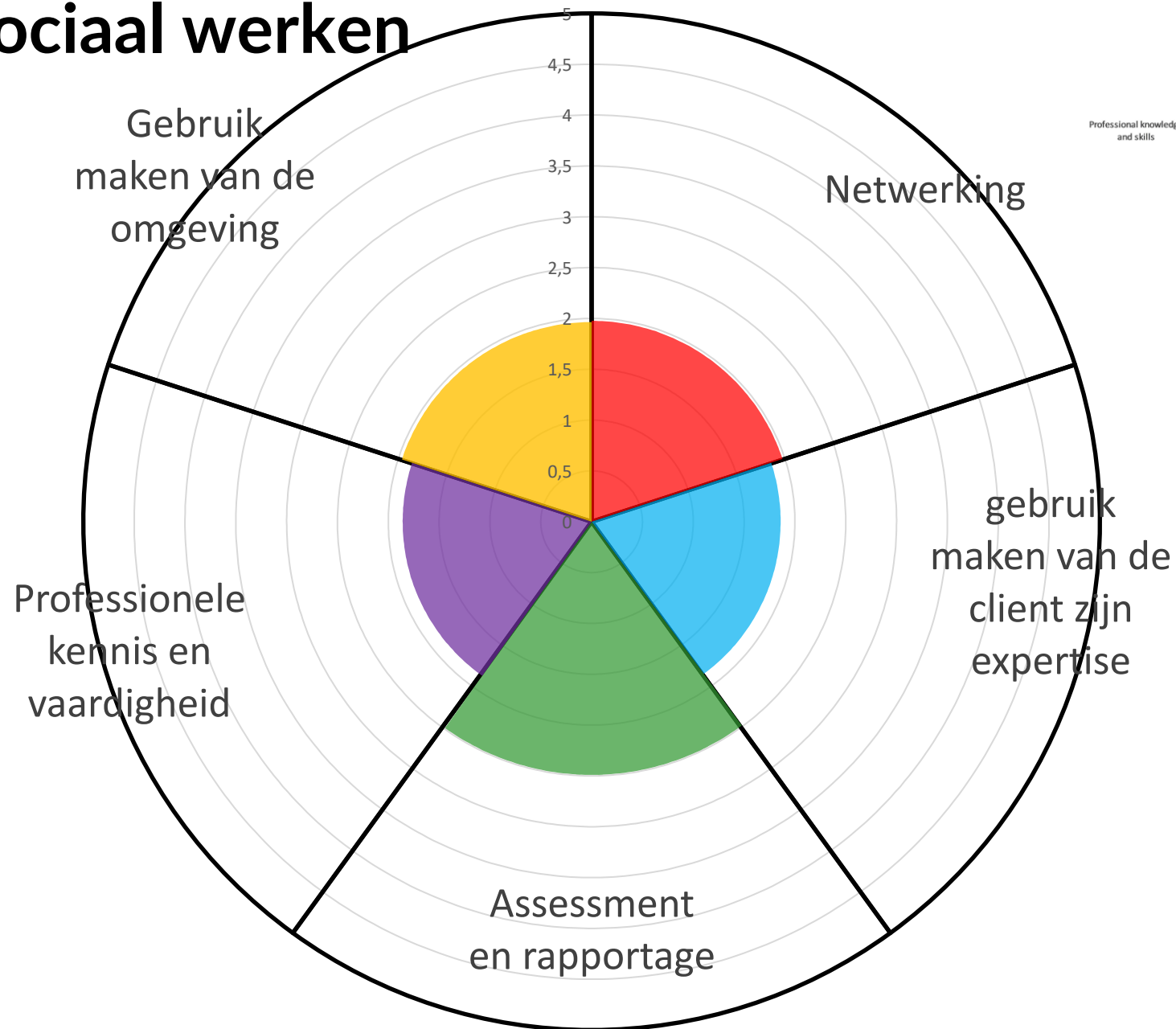
How Competent Are Healthcare Professionals in Working According to a Bio-Psycho-Social Model in Healthcare? The Current Status and Validation of a Scale

Dominique Van de Velde^{1,2*}, Ank Eijkelkamp¹, Wim Peersman³, Patricia De Vriendt^{1,4}

1 Department of Occupational Therapy, Artevelde University College, Ghent, Belgium, **2** Faculty of Medicine and Health Sciences, Department of Rehabilitation Sciences and Physiotherapy, Occupational Therapy Programme, Ghent University, Ghent, Belgium, **3** Faculty of Medicine and Health Care Sciences, Department of Family Medicine and Primary Health Care, Ghent University, Ghent, Belgium, **4** Department Gerontology and Frailty in Ageing (FRIA) Research Group, Vrije Universiteit Brussel, Brussels, Belgium

Bio-Psycho-Sociaal werken

BPSS (n=589)

Doelgerichte zorg, zelfmanagement en interdisciplinaire samenwerking in het hoger onderwijs in Vlaanderen (2020)

Sam Pless, Dominique Van de Velde, Patricia De Vriendt

*Met dank aan alle leden van WP Levenslang Leren in de
eerstelijnszorg*

Resultaten

- Vijfennegentig opleidingen van 22 instellingen antwoorden op de enquête.
- De thema's (DGZ, SM en IPS) komen nog niet zo heel veel aan bod, en zelfmanagement nog het minst.
- Bovendien worden de thema's weinig expliciet in officiële vakbeschrijvingen (ECTS fiches) vermeld.
- Meer dan de helft van de geregistreerde vakken behandelt de onderwerpen trouwens slechts op een "inleidend" niveau.

Algemene conclusie

- Self-management wordt door de dyads benoemd als belangrijk en met name 'role management' komt prominent naar voor (= *engagement in meaningful activities, roles and participation with the purpose of managing life with the disease and its associated effects*).
- Dit vraagt een doelgerichte aanpak.
- Interdisciplinaire aanpak én communicatie wordt ervaren als belangrijk.
- Al gaan de professionals hiermee 'theoretisch akkoord', er is echter 'room for improvement'.
- En zeker in het onderwijs is er nog veel winst te halen: **Onderwijs voorloper of volger?**

Zelfmanagement van een chronische ziekte

Lotte Timmermans

Peter Decat
Veerle Foulon
Birgitte Schoenmakers
Ann Van Hecke
Mieke Vermandere

Overzicht

- **Zelfmanagement** van een chronische ziekte
- **Voorbeelden** in de zorgpraktijk
- **Take-home** messages

“Zelfmanagement van een chronische ziekte is ...”

“Wat kan u betekenen als ondersteuner van zelfmanagement?”

Zelfmanagement

van een chronische ziekte

Het begrip “zelfmanagement”

Concept en definitie

- Ziekte inpassen in dagelijkse leven
- Omgaan met ziekte, zorg en behandeling
- Inclusief het omgaan met de lichamelijke, de sociale gevolgen van de ziekte en de aanpassingen van de levensstijl
- Zelfmanagement doe je samen

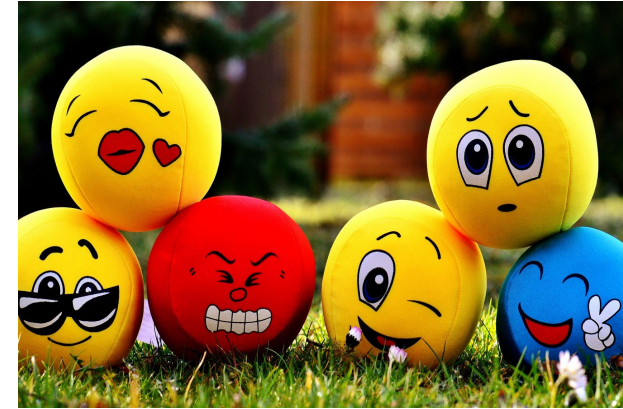
Soorten zelfmanagement

**Medisch
management**

**Rol (sociaal)
management**

**Emotioneel
management**

Voorbeelden

in de zorgpraktijk

A woman with short brown hair and glasses is sitting in a silver wheelchair. She is wearing a light-colored button-down shirt under a grey blazer and light-colored trousers. She is holding a dark laptop on her lap and looking at the screen. She is in a modern building with large stone pillars and indoor plants. The lighting is warm and soft.

**“Ik heb mijn huis
omgebouwd”**

Omgaan met ziekte door het
gebruik van hulpmiddelen in
het dagelijkse leven.

A photograph of three young women of diverse backgrounds holding hands in a circle outdoors. The woman in the center, with curly dark hair and a striped dress, is smiling broadly at the camera. The woman on the left, with dark hair and a polka-dot shirt, is looking down. The woman on the right, with dark hair and a plaid shirt, is also looking down. The background is a soft-focus green landscape. A semi-transparent blue overlay covers the right side of the image.

**“Taken in de liga
geven me energie”**

Omgaan met ziekte door een
sociale rol te vervullen in de
samenleving.

**“Via therapie leerde
ik ontspannen”**

Omgaan met ziekte door het
leren plaatsen van gevoelens
van onzekerheid, angst, ...

Take-home messages

Take-home messages

To remember...

Zelfmanagement doe je NIET alleen

Ondersteuning is patiënt afhankelijk

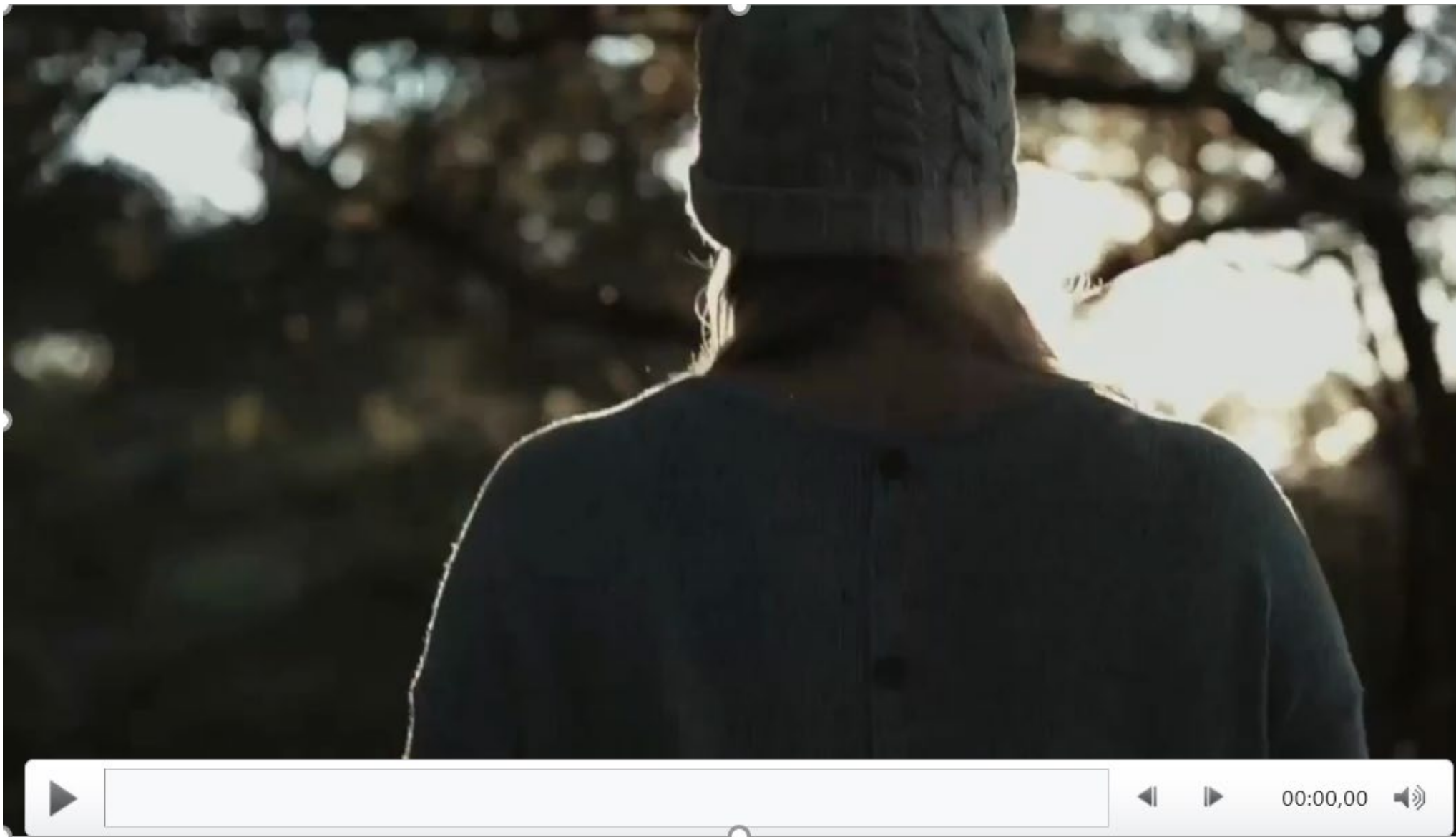

Zelfmanagementondersteuning is teamwerk

Doelgerichte zorg en interprofessionele samenwerking gaan hand in hand

Academie Voor
De Eerste Lijn

Website Academie:

<https://academievoordeeerstelijen.be/>

Website zelfmanagement:

<https://zelfmanagement-in-de-eerste-lijn.jimdosite.com/>

Contact:

zelfmanagement@kuleuven.be
lotte.timmermans@kuleuven.be

**Academie Voor
De Eerste Lijn**

Doelgerichte zorg

Dagje Boeykens

Pauline Boeckxstaens

Patricia De Vriendt

Dominique Van de Velde

A close-up photograph of two hands clasped together. The hand on the left is wearing a dark, textured sleeve. The hand on the right is wearing a light-colored, possibly denim, sleeve and a watch with a metal link band. The background is a bright, out-of-focus sun, creating a warm, golden glow and lens flare effects. The text is overlaid in the center of the image.

Op welke manier krijgen de pzons, patiënten,
cliënten,... een rol in het werk dat jullie doen?

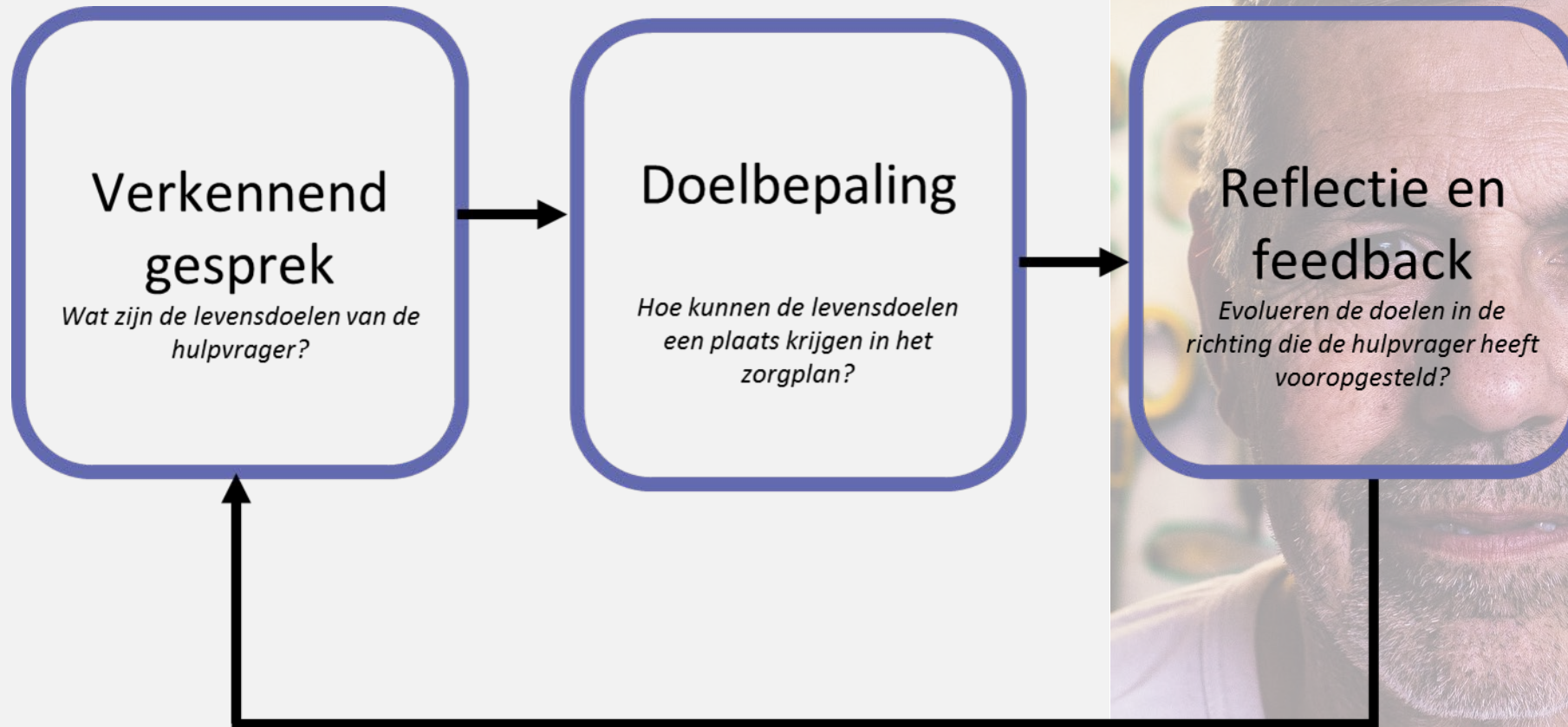
“What is the matter with the patient?”

“What matters to the patient?”

DOELGERICHTE ZORG

Doelgerichte zorg

“Als ik het goed begrijp, als corona gedaan is, zou je graag eens naar Spanje gaan naar Lloret de Mar en zou je graag nog eens willen petanquen.”

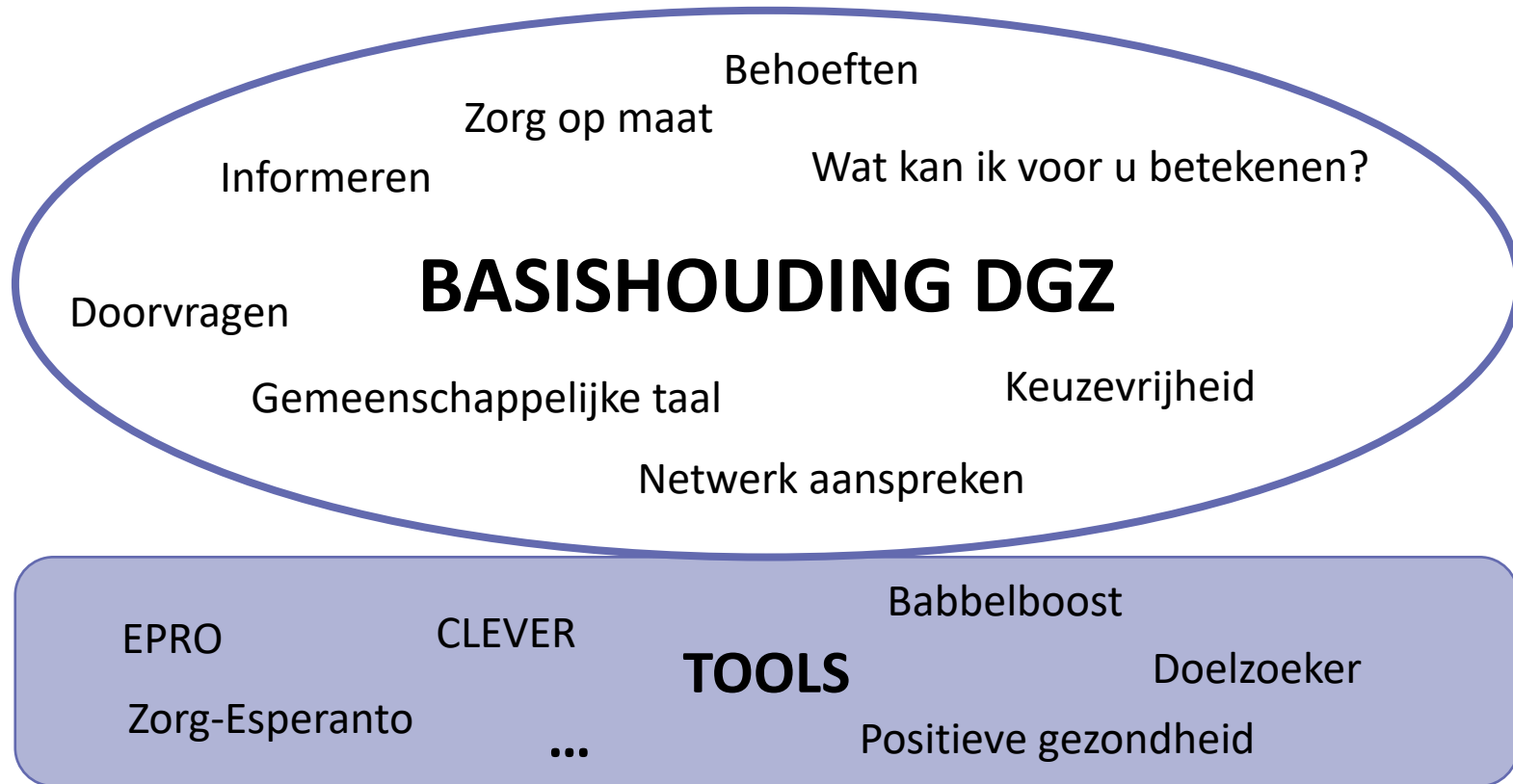
“Onthoud ik om af te ronden dat we misschien toch uitkijken naar een vrijwilliger (...) of dat je iets kan opnemen dat je graag doet zoals bloemschikken of toch eens spreken van de reizen.”

“Luisteren, praten,... met mensen geeft haar een ontzettende boost. Ze is nu ook al op zoek naar manieren waarop ze op een veilige manier zich nuttig kan maken en kan helpen.”

“Wat ga ik als prioriteit zetten, dat is zoeken naar een groepje waar je eventueel met andere lotgenoten of geen lotgenoten tegen een gemeenschappelijke vijand kan vechten.”

Doelgerichte zorg vraagt bovenal om een basishouding

A close-up photograph of two hands clasped together in a supportive grip. The hands are positioned in the center-right of the frame. The background is a bright, out-of-focus scene with a large, glowing sun or light source in the upper right, creating a warm, golden light and lens flare effects. The overall mood is one of care, support, and connection.

“We don’t need to involve patients and families in our decision making; they are involving us in theirs.”

- Bart Deltour

Dagje Boeykens

PhD-student

| Universiteit Gent

Dagje.boeykens@ugent.be

WWW.ACADEMIEVOORDEEERSTELIJN.BE

Studiedag
Bewegen bij thuiswonende ouderen

Zesdaagse vormingsreeks
**Ergotherapie bij thuiswonende
personen met dementie**

Bedankt

